

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Марчук О.В., АЗЕТ ЕПІ2, магістр
ННППІ УІПА, м. Артемівськ*

У сучасних умовах економіки України, для забезпечення стабільності та можливостей економічного зростання підприємств, значна увага приділяється фінансовій стійкості.

Фінансова стійкість підприємства це важливий показник фінансового стану підприємства і разом з тим він дуже складний, має свої показники, види, зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на нього.

Проблемами управління фінансовою стійкістю підприємства як в Україні, так і за кордоном займалися ряд аналітиків. Найбільший внесок у розв'язання цієї проблеми в останні роки зробили Р. Брелі, М. С. Заюкова, Б. М. Корецький, В. С. Мартинюк [1], С. Майерс та інші.

У науковій літературі все ще продовжується дискусія відносно формулювання сутності поняття «фінансова стійкість підприємства», існує значна кількість трактувань. Наведемо деякі з них.

Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, їх розподілу та використання яких забезпечує діяльність підприємства на основі збільшення прибутку, платоспроможність та кредитоспроможність підприємства в умовах допустимого рівня ризику.

Фінансова стійкість – це стан підприємства, який характеризується здатністю функціонувати і розвиватися, з метою максимізації економічної вигоди власників, зміцнення конкурентних переваг організації з урахуванням інтересів суспільства та держави, при збереженні рівноваги свого балансу у мінливому зовнішньому і внутрішньому середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість [2, с. 131].

Фінансову стійкість підприємства характеризують такі чинники:

- фінансова забезпеченість безперервності діяльності;
- фінансова незалежність від зовнішніх джерел фінансування;
- здатність вільно маневрувати грошовими коштами;
- забезпечення покриття витрат на розширення та оновлення виробництва;
- стабільне перевищення доходів над витратами.

Фінансова стійкість підприємства досягається тільки в разі поєднання зовнішніх і внутрішніх факторів, що сприяють створенню економічного середовища, в якому є можливість забезпечувати нарощування обсягів діяльності прибуткового виробництва та здатність вийти на вищий рівень фінансової стабільності.

В процесі управління фінансовою стійкістю особливу увагу слід приділяти саме внутрішнім факторам, які залежать від діяльності підприємства і на які воно має можливість впливати. До таких факторів можна віднести: галузеву належність підприємства; склад і структура продукції чи послуг; стан основних засобів та впровадження нових

технологічних моделей; розмір оплаченого статутного капіталу; величина і структура витрат; співвідношення між постійними і змінними витратами; склад і структура активів, включаючи запаси; склад і структура фінансових ресурсів; наявність резервів, як форми фінансової гарантії платоспроможності; політику управління дебіторською заборгованістю; ділову активність; рентабельність; політику управління персоналом [3].

В умовах нестабільної економіки підприємство може легко втратити фінансову стійкість. Передумови втрати фінансової стійкості різноманітні. Ними є результати взаємодії численних факторів, що можуть бути як залежними від підприємства, так і незалежними від його діяльності.

Для визначення фінансової стійкості підприємства застосовуються різні методи, які містять ряд показників, що логічно та повно дають характеристику усім процесам, що здійснюються на підприємстві. Ці показники поділяються на узагальнюючі та часткові і допомагають адекватно оцінити фінансову стійкість підприємства [4].

При управлінні фінансовою стійкістю застосовується головна ціль – забезпечення фінансової безпеки та стабільності функціонування і розвитку підприємства у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику.

Особливу проблему при оцінці фінансового стану підприємства являє собою вибір і обґрунтування критеріїв оцінки отриманих фактичних показників. Можливі різні підходи до вибору таких критеріїв: за нормативами, еталонами, динамікою. Найбільш зваженим є комбінований підхід – за динамікою і нормативним значенням фінансових коефіцієнтів, вибраних для експрес-оцінки фінансового стану підприємства. За даним підходом розрізняють такі типи фінансової стійкості :

1) абсолютна стійкість фінансового стану – коли власні оборотні кошти забезпечують запаси й витрати (на практиці зустрічається дуже рідко).

2) нормальна стійкість фінансового стану – коли запаси й витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами.

3) нестійкість, що є порушенням платоспроможності підприємства, – коли запаси й витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик.

4) кризовий фінансовий стан, при якому підприємство перебуває на межі банкрутства, оскільки грошові кошти, короткострокові цінні папери й дебіторська заборгованість підприємства навіть не покривають його кредиторської заборгованості й прострочених позик.

Із зазначеного вище можемо стверджувати, що саме управління фінансовою стійкістю підприємства є передумовою його стабільності і подальшого економічного розвитку. Вивчення фінансової стійкості дозволяє оцінити можливості підприємства забезпечити безперебійний процес фінансово-господарської діяльності та ступінь покриття коштів, вкладених в активи власними джерелами.

Отже можна зробити висновок, що фінансова стійкість підприємства

характеризує результат поточного, інвестиційного і фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також відображає здатність підприємства відповідати за свої борги й зобов'язання. Аналіз фінансової стійкості підприємства дає можливість оцінити, наскільки підприємство готове до погашення своїх боргів і відповісти на питання, наскільки воно є незалежним з фінансового боку, збільшується або зменшується рівень цієї незалежності, чи відповідає стан активів і пасивів підприємства цілям його господарської діяльності.

Література:

1. Корецький Б. М. Аналіз фінансової ефективності функціонування суб'єктів господарювання на основі детермінованих моделей / Б. М. Корецький В. С. Мартинюк // Світ фінансів. – 2007. – Випуск 1 (10). – С. 202 – 210.
2. Герасименко А. М. Дослідження сутності фінансової стійкості підприємства та визначення етапів управління нею / А. М. Герасименко // Управління розвитком. – 2011.– № 7 (104). – С. 130 – 133.
3. Кизим М. О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія / М. О. Кизим, В. А. Забродський, В. А. Зінченко, Ю. С. Копчак. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2009.– 144 с.
4. Партин Г. О. Особливості впливу основних чинників на фінансову стійкість підприємства в умовах фінансово-економічної кризи // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.8. – С. 275-279.